

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΟΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Π. Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗΣ

ΑΡΧΙΜΑΝΑΡΙΤΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΣ 12 ΜΗΝΩΝ

'Απὸ τῆς 1 'Ιανουαρίου ἕως 1 'Ιουλίου

'Εσωτερικοῦ δρ. 6.—'Εξωτερικοῦ ἀρ. χρ. 8.

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

Γραφεῖα τ' Ἀναπλάσεως καὶ ἐκδόσεως τοῦ Χρυσόστομου ὁδὸς Φλέσσα, ἀριθ. 5, πλησίον τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

'Επίκαιρος θεῖου κηρύγματος.—'Αποστολικὸν κήρυγμα Παναρέτου Χ. Δουληγέρη. Πρέπει νὰ ἀκούωμεν ἄρρητα ρήματα. — Αἱ ἀρχαί, ἥτοι αἱ κύριαι διδασκαλίαι, ἐφ' ὧν τὸ κανονικὸν δίκαιον τῆς 'Ορθοδόξου 'Ανατολικῆς 'Εκκλησίας στηρίζεται, ὑπὸ Δημ. Ζωμπολίδου. — 'Ο 'Ραββῖνος 'Ισαάκ Μ. πιστεύσας εἰς τὸν Χριστὸν καὶ χειροτονηθεὶς πρεσβύτερος, ὑπὸ Νικολάου Μ. 'Αμβράζη. — Τὸ διήγημα τῆς «'Αναπλάσεως» (ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) ἡ πραγματικὴ ζωὴ κατὰ μετ' ἄφρασιν Κρυσταλλίας Δασκαλοπούλου. — Αἱ τελευταῖαι λέξεις τοῦ Βισμαρκ. — 'Ο Βουρζὺ ἐν τῇ ἐξοχῇ του. — 'Εναρετικῶν ἔργων ὧν τῆς νύκτος 'Ιερὰς Συνόδου. — Διὰ τὴν λιβελλογραφουμένην κατὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς «'Αναπλάσεως». — 'Υπὲρ τῆς Κυριακῆς ἀργίας. — 'Απόστολος καὶ Εὐαγγέλιον. — Κήρυγμα τῆς 'Αναπλάσεως.

ΕΠΕΚΤΑΣΙΣ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Πρὸς τοὺς Ἀνταποκριτὰς
καὶ τοὺς Συνδρομητὰς τῆς «'Αναπλάσεως»

'Αγαπῆτοι Κύριοι·

'Ο Διευθυντὴς τοῦ ἡμετέρου φύλλου περιοδεύει κηρύττων τὸν θεῖον λόγον, ὃ δὲ ὑποφαινόμενος ἐκδότης καὶ συντάκτης αὐτοῦ ἐτοιμάζομαι, Θεοῦ εὐδοκούντος, νὰ συνεχίσω τὰς πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν περιοδείας μου ἐντὸς τῆς 'Ελλάδος καὶ ἐκτὸς αὐτῆς.

'Ο μὲν θρισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. 'Οφείλουσιν ἄρα οἱ ἐργάται οὗτοι νὰ ἐντείνωσι πάσας τὰς δυνάμεις των, ὅπως, καταφρονούντες πᾶσαν ἀνάπαυσιν καὶ κατανικῶντες πᾶσαν κόπωσιν, ἐπαρκέσωσιν ἐν μέτρῳ παρηγόρησιν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀγροῦ τοῦ Κυρίου.

Μέχρι τοῦδε, ἐλάχιστοι ἐν ταῖς συγγελοιῶν μου, δὲν ὤκνησα ὅμως νὰ ἐπιτελέσω τὸ πρὸς τοῦτο καθήκον μου. Παρ' ὅλας τὰς ἐπιβαλλομένας μοι οἰκονομικὰς μερίμνας, καὶ μετ' οἰκονομικὰ ἐφίδια πενιχρὰ καὶ ἀσθενή, ἀπετόλμησα ὅχι μικρὰ ἔσως, τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς ὑπὲρ τοῦ Εὐαγγελίου δράσεώς μου ἀπέβησαν πολλὰχού ἀνέλογα ὅχι πρὸς

τὴν ἰδικήν μου ἀσθένειαν, ἀλλὰ πρὸς τὴν εὐλογίαν 'Ελείνου, ὅστις ἐν τῷ ἀπέριττῳ ἔλει του μετ' ἀτέργει ὑπηρετοῦντα εἰς τὰς ἀγίας βουλὰς του.

'Αλλὰ συναισθάνομαι, ὅτι ἡ ὑπηρεσία μου ἐν τῷ μέλλοντι πρέπει νὰ υπερβῇ τὴν εἰς τὸ παρελθὸν ἐργασίαν μου καὶ λόγῳ ἐκτάσεως καὶ λόγῳ ἐντάσεως. 'Η πραγματοποίησις τοῦ χρέους μου τούτου ὅμως ἐξαρτᾶται μὲν βεβαίως κατὰ πρῶτον λόγον ἐκ τῆς θέας ἐπιδοκιμασίας καὶ βοηθείας, ἀλλ' ἐν τινι μέτρῳ ἀπόκειται καὶ εἰς σὰς τοὺς συμβουχοὺς εἰς τὸ ἱερόν τῆς «'Αναπλάσεως» ἔργον.

'Απομακρυνόμενος τοῦ Γραφείου μου θὰ ἔχω ὅπ' ὅψιν μου, ὅτι ἡ ἔκδοσις καὶ ἡ ὑπηρεσία τοῦ Περιοδικοῦ ἔχουσιν ἀπόλυτον ἀνάγκην κατὰ μῆνα χιλίων πεντακοσίων δραχμῶν, εἰς τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο δὲν συνυπολογίζω τὰ ἔξοδα, τὰ ὅποια ἀπαιτεῖ περιοδεία, ἥτις καὶ μακρὰ, καὶ συνεχὴς θὰ εἴνε, καὶ δαπανηρὰ. 'Αλλὰ θαρρῶν, μετὰ Θεοῦ, εἰς σὰς, ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ διευκολύνητε τὴν ἐργασίαν μου ὅχι διὰ θυσιῶν ἰδικῶν σας καὶ προσφορῶν, ἀλλ' οἱ μὲν συνδρομηταὶ διὰ τῆς προθύμου πληρωμῆς τῆς ἐτησίας συνδρομῆς των εἰς τὸ φύλλον τῆς «'Αναπλάσεως», οἱ δὲ ἀνταποκριταὶ διὰ δραστηρίας πρὸς ἐκπράξιν ἐνεργείας, καὶ ὅλοι ὁμοῦ δι' ἀμίλλης πρὸς ἐγγραφὴν νέων συνδρομητῶν.

'Η ληξὶς τοῦ 1900 ἐπίκειται. Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι μέχρι τῆς 15 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους τούτου οὐδεὶς ἐκ τῶν συνδρομητῶν θὰ ὀφείλῃ τὴν συνδρομὴν του, ὅπως οὕτως οἱ ἀνταποκριταὶ δυνήθωσι μέχρι τῆς 31ης τοῦ αὐτοῦ μηνὸς νὰ μᾶς ἐρβάσωσι πάσας τὰς συνδρομὰς.

Εἴπα καὶ ἄλλοτε· δὲν ἀρκεῖ νὰ πληρώνη τις, πρέπει καὶ νὰ πληρώνη ἐγκαίρως. 'Η ἀρχὴ τοῦ πληρῶναι εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους εἶνε ἀτυχής, ἀφοῦ τὰ ἔξοδα τοῦ Περιοδικοῦ πληρῶνονται καθ' ἑβδομάδα· ἡ δὲ ἀναβολὴ τῆς πληρωμῆς καὶ πέραν τοῦ ἔτους εἶνε ἀτυμβίβητος ὅχι μόνον πρὸς τὴν προαγωγὴν τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν συντήρησιν τῆς.

Εὐτυχῶς ἡ προθυμία πολλῶν ἀνταποκριτῶν καὶ συνδρομητῶν τῆς «'Αναπλάσεως» κατὰ τὸ λήξαν καλοκαίριον

υπῆρξε λίαν ἐνθαρρυντική καὶ ἀξίζει νὰ δεχθῇ ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων τὸς θερμὰς μου εὐχαριστίας, πιστεύω δὲ ὅτι κατὰ τὸ ὑπελπόμενον τρέμνον ἢ αὐτὴ προθυμία θὰ ἐπιδειχθῇ ἐναμιλλῶν· παρ' ὧν ἐν γένει τῶν ἀνταποκριτῶν καὶ τῶν συνδρομητῶν.

Οὕτε παρὰ τῆς Πολιτείας, οὕτε ἀπὸ τῶν Ἀρχῶν τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νὰ περιμένωμεν τὰ πάντα. Ἡ ἐν τῇ βίῳ ἡμῶν κυριαρχία τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας θὰ πραγματοποιηθῇ καὶ διὰ τῆς συνεργασίας σωματείων καὶ ἰδιωτῶν, πᾶσα δὲ τούτων ἀδιαφορία ἢ χλιαρότης ὑποδοθηθεὶ καὶ ἐπιτελεῖ τὴν ἀδιαφορίαν τῶν ἀρχόντων, πρὸς κοινὴν κακοδομίαν καὶ εὐθύνην ὧν ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἱστορίας.

Δεκατριῶν ἐτῶν δρᾶσις τῆς «Ἀναπλάσεως» δὲν ἀπέμεινεν ἄνευ ἀγαθῶν ἀποτελεσμάτων. Αἱ ἐνέργειαι αὐτῆς ἀπετέλεσαν τὸν σπουδαιότερον παρ' ἡμῶν φραγμὸν κατὰ τοῦ ὕλιστικοῦ χειμάρρου, τὸ λαϊκὸν χριστιανικὸν κήρυγμα δι' αὐτῆς προσέλαβεν ἀξιολόγους διαστάσεις, οἱ δὲ ἰδρυταὶ ὁμογενῶν καὶ ὁμοδόξων θρησκευτικῶν σωματείων ἐντὸς τῶν ὁρίων ἡμῶν καὶ πέραν αὐτῶν εἰς πολλάκις ἀνωμολόγησαν, ὅτι ὑπὸ τοῦ παραδείγματος τῆς «Ἀναπλάσεως» ἐκεντρίσθησαν, καὶ ὅτι εἰς αὐτὴν ὀφείλεται ἡ ἀπὸ τινῶν ἐτῶν θερμότερα θρησκευτικὴ κίνησις πολλοῦ τοῦ Γένους ἡμῶν.

Αἱ ὁμολογίαι αὗται δὲν φανοῦσι τοὺς περὶ τὴν «Ἀνάπλασιν», ἐγείρουσιν ὅμως εἰς αὐτοὺς ἐπιτακτικότεραν τὴν συναίσθησιν, ὅτι ὀφείλουσι νὰ μὴ καθυστερήσωσιν εἰς τὴν ἀγῶνα, εἰς ἣν ἐτάχθησαν, καὶ διὰ τοῦτο μετὰ πάσης προθυμίας ἐτοιμάζονται νὰ φέρωσι τὰ βήματά των καὶ λίαν μικρὰν τῆς οἰκογενειακῆς τῶν ἐστίας, ἵνα διακονήσωσιν εἰς τὴν μεγάλην πνευματικὴν οἰκογένειαν, ἣν ἀπαρτίζει ἡ Ἐκκλησία.

Ὁ δὲ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τοῦ Πατρὸς ἅμα καὶ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου εἶπε νὰ εὐλογῇσιν τὴν διακονίαν ταύτην, ἣν ἐπιτελοῦμεν ἀπὸ τῶν τάξεων τῆς «Ἀναπλάσεως» ἐξ ὀνόματος πάντων τῶν παρεχόντων πρὸς αὐτὴν τὴν ἀγάπην αὐτῶν καὶ τὴν ὑποστήριξιν.

Ἐν Ἀθήναις 2 Ὀκτωβρίου

Μιχ. Ι. Γαλανός

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗ

ΠΡΕΣΒΙ ΝΑ ΑΚΟΥΩΜΕΝ ΑΡΡΗΤΑ ΡΗΜΑΤΑ

Ἀγαπητοὶ ἀναγνώσται·

Μετὰ ἕνα ἡθικὸν καθαρμόν, μετὰ μίαν εἰλικρινῆ ἐξομολόγησιν, μετὰ τὴν ἀκράσιν μίᾳς κατανυκτικῆς ἀκολουθίας ἐν τινὶ ἡσυχαστικῇ παρεκκλησίᾳ, μάλιστα δὲ μετὰ τὴν θέαν τῶν ἁγράντων Μυστηρίων Μετάληψιν, ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ μίαν χαράν, μίαν εὐχαρίστησιν καὶ τέρψιν πνευματικὴν, μίαν γοητείαν, τὴν ὅποیان οὕτε ὁ νοῦς του κατανοεῖ, οὕτε ἡ γλῶσσα αὐτοῦ δύναται νὰ διηγηθῇ.

Ἡ ψυχολογικὴ αὕτη κατάστασις εἶνε ἀποτέλεσμα ψυχικῆς κατανύξεως, τὴν ὅποیان φέρει ἡ θεία ἐπίσκεψις, ἡ ἐπικοινωνία τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν. Ἡ ἀκράσις τοῦ Θεοῦ λόγου, ἡ μελέτη θρησκευτικῶν βιβλίων καὶ ἡθ. κοθησκευτικῶν περιοδικῶν, ἡ φοίτησις ἡμῶν εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς καὶ πᾶσα ἐν γένει πνευματικὴ ἐργασία εἰς τοῦτον τὸν σκοπὸν ἀποβλέπει, εἰς τὸ νὰ φέρῃ εἰς τὴν ψυχὴν τὴν ἱερὰν κατάνυξιν, τὴν θέαν εὐχαρίστησιν καὶ τέρψιν.

Ἡ περικοπή τοῦ Ἀποστόλου τῆς ἐρχομένης Κυριακῆς ἀρνηγεται, ὅτι ὁ Θεὸς Παῦλος ἀναθῶς εἰς ὕψος πνευματικόν, «ὥς εἶπεν οὐρανοῦ . . . ἤραρ ἡμῶν εἰς τὸν παράδεισον, καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι».⁽¹⁾ Ἡ πνευματικὴ ἐνότης ἡμῶν μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐπιτυγχάνεται, ἐὰν ὁ πνευματικὸς ἡμῶν ὄρξων δὲν κατακαλύπτεται ὑπὸ τῶν μαύρων νεφῶν τῆς ἁμαρτίας, διότι, ὅπως τὰ μελανὰ νέφη τοῦ οὐρανοῦ ἐμποδίζουσι τὸν αἰσθητὸν ἥλιον νὰ φωτίσῃ καὶ θερμάνῃ τὴν γῆν καὶ τὰ σώματα ἡμῶν, οὕτω καὶ τὰ μελανὰ νέφη τῆς ἁμαρτίας μᾶς ἀποκλείουσιν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐλθωμεν εἰς πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἀκούσωμεν ἄνωθεν ἡμεῖς αὐτοὶ ἄρρητα ῥήματα.

Ὁ Παῦλος ἐπεκρινόμενος μὲ ἄφθονον θεῖον φῶς, ἤρχετο εἰς ὕψος καὶ ἀποκαλύψει Κυρίου.⁽²⁾ Πᾶς δὲ ἄνθρωπος πιστὸς πρέπει διὰ τῶν ἁγίων τοῦλάχιστον τοῦ Θεοῦ φωτὸς φωτιζόμενος νὰ αἰσθάνηται τὸ αἶσθημα τῆς ἱερᾶς κατανύξεως εἰς τὴν ψυχὴν του, ὅπως μὴ γίνῃται παλίνιον τοῦ διαβόλου καὶ δοῦλος παντὸς ὕλικου ἐλατηρίου. Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὅποιος δὲν ἔχει ἰδανικόν, ὅστις δὲν αἰσθάνεται πνευματικὴν ἡδονὴν εἰς τὴν ψυχὴν του, εἶνε μακρὰν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, μακρὰν τοῦ Σωτῆρος Θεοῦ, καὶ ὁμιλεῖ πρὸς δένδρον ἄνευ χυμοῦ, πρὸς δένδρον ἐκριζωμένον ἐκ τῆς γῆς, καὶ κατὰξῆρον.

Ὁ Χριστὸς εἶνε ἡ πνευματικὴ γῆ, μετὰ τῆς ὁποίας εἶνε ἀνάγκη ὁ ἄνθρωπος νὰ ᾔνῃ ἡνωμένος, ὅπως παράγονται ἐν αὐτῷ πνευματικοὶ καρποί, καρποὶ κατανύξεως, θέας τέρψεως, ἀνεκλαλήτου πνευματικῆς ἡδονῆς. Ὁ Ἰησοῦς λέγει, ὅτι αὐτὸς εἶνε ἡ ἀμπελος ἡ ἀληθινή, ἡμεῖς τὰ κλήματα καὶ ὁ οὐράνιος Πατὴρ ὁ γεωργός, καὶ ὅπως τὸ κλῆμα φέρει καρπὸν μόνον εὐρισκόμενον ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἡθικὴν ἱμάδα, φέρει πνευματικούς καρποὺς μένων ἐν τῷ Χριστῷ.

Σκοπὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς εἶνε νὰ κατορθώσῃ νὰ προσεγγίσῃ καὶ ἐνωθῇ μετὰ τοῦ Θεοῦ· ἀλλ' ἵνα γίνῃ τοῦτο, πρέπει νὰ ἐλκυσθῇ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὡς τὸ καθαρὸν μέταλλον ὑπὸ τοῦ μαγνήτου. Αἱ διάφοροι ψυχικαὶ ῥυπαρίαι, ἧτοι τὰ ἄτιμα τῆς σαρκὸς πάθη, ὁ φθόνος, αἱ ἀδικίαι, αἱ βδελυκαὶ βλασφημίαι καὶ ποικίλαι ἀχρειολογίαι καὶ τὰ λοιπὰ ἡθικὰ νοσήματα ἀπωθοῦσι τοσοῦτον μακρὰν τοῦ Θεοῦ τὸν ἄνθρωπον, ὥστε ὅχι μόνον αὐτὸς δὲν ἐλκύεται ὑπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, οὐδὲ ἀντιλαμβάνεται διόλου τῶν ζητημάτων τῆς πνευματικότητος, ἀλλὰ καὶ ἀπορεῖ καὶ διστάζει νὰ

(1) Ε', Κορινθ. ιβ'. 2—4. (2) Αὐτόθι 4.

ΑΙ ΑΡΧΑΙ

ΙΠΟΙ

ΑΙ ΚΥΡΙΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΙ

ΕΦ' ὍΝ ΤΟ ΚΑΝΟΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΝΑΤΟΛ. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ

(Συνέχεια, ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Γ'. Αἱ Σύνοδοι καὶ ἡ Ἐκκλησία.

πιστάσει εἰς τὰ ἱστορικὰ γεγονότα τῆς πνευματικότητος καὶ τῆς αὐταπαρνήσιας τῶν ἁλλων, καὶ μάλιστα προκειμένου λόγου περὶ τῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς ἐν ὑπερανθρώπῳ ἀσκήσει λαμβάντων θέων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων.

Καὶ πράγματι, ἀγαπητοὶ ἀναγνώσται· οὕτε ἡ ζωὴ τῶν στυλιτῶν, οὕτε τῶν μεγάλων ἐγκρατεῶν καὶ ἀσκητῶν, οὕτε αἱ ζωηφόροι ὁλονόκτιοι ἀκολουθίαι τῶν πρώτων Χριστιανῶν εἶνε δυνατόν νὰ ἐξηγηθῶσιν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, οἱτινες, ὕλικόν καὶ κτηνώδη βίον ζῶντες, δὲν ἠσθάνθησαν ποτε πνευματικὴν κατάνυξιν, καὶ δυστυχῶς τοιοῦτοι εἴμεθα ὅχι ὅλγοι σήμερον ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὸ ὄρθοδοξον Ἑλληνικὸν κράτος ἕνεκα τῆς παγετώδους θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας καὶ τῆς ἡθικῆς ἀποσυνθέσεως.

Ἀποχωρήσῃτε, ὦ ἄνθρωπε, ἀπὸ τῆς κατεχούσης σε ψυχικῆς παρώσεως, βίασον κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ ἀγαθὸν τὸν ἐαυτόν σου, ἀνάστησον, ἐκτίναξον τὸν ζυγὸν τῆς ἁμαρτίας διὰ τῆς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως καὶ διὰ τῆς παντελοῦς ἀποχῆς ἀπὸ παντός, τὸ ὅποιον ὁ νόμος ἀπαγορεύει καὶ ἡ συνέληξις σου ἀποκρούει, καὶ θέλεις αἰσθάνθῃ εἰς τὴν ψυχὴν σου ἀκτίνα Θεοῦ φωτός, τὸ ὅποιον κατ' ὀλίγον θέλει φέρει πρῶτον τὴν ζῶσαν πίστιν, καὶ τὴν ἐλπίδα μετὰ τῆς κατανύξεως, καὶ θέλεις ἀκούσαι ἄρρητα ῥήματα, διότι ἡ φαντασία τοῦ βίου ἔχει ὡς ἄμεσον ἀποτέλεσμα τὴν ἀπιστίαν καὶ τὴν στέρησιν τῆς ἐλπίδος.

Ἡ ψυχὴ, ἐν ἣ φασφόρος ἀνατέλλει ὁ νοητὸς τῆς δικαιοσύνης ἥλιος Χριστὸς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, αἰσθάνεται, ὡς ἡ τοῦ Θεοῦ Παύλου, τὴν ἐν Χριστῷ κατάνυξιν, καὶ οὐδέποτε θέλει νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, οὐδὲ δύταται τι ὕλικόν νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς τοιαύτης θείας ἀγάπης· αἰεὶ χωρίζει με, λέγει ὁ Θεὸς Ἀπόστολος, ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, καὶ βεβαίως ὅτι οὕτε πῦρ οὐδὲ ξίφος οὐδὲ ἰσὺς δὴποτε ἀνθρώπινον ἔχει τοιαύτην δύναμιν.

Παράδειγμα τῆς θείας γοητείας καὶ ἐν Χριστῷ αἰχμαλωσίας ἔστω ἐν τέλει, ἀγαπητοὶ ἀναγνώσται, καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ Πάτρου ἐν τῇ καιρῷ τῆς Μεταμορφώσεως, ὅστις ἐπὶ τῇ θεᾷ τῆς ἀρρήτου δόξης τοῦ Κυρίου, ἐξήτησεν ἵνα μείνῃ ἐκεῖ διαρκῶς ἐν ὑπαίθρῳ, κατασκευάζων τρεῖς σκηνὰς διὰ τὸν Κύριον, τὸν Μωσῆ καὶ τὸν Ἠλίαν, τοῦθ' ὅπερ πᾶς κατανοήσας ἐπιθυμεῖ, ἵνα δηλονότι ἡ ἀκτίς τοῦ Θεοῦ φωτός ἀτελευτήτως μὴ χωρίζεται ἀπὸ τῆς ψυχῆς του, διότι δὲν ὑπάρχει τερπνοτέρα καὶ εὐτυχέστερα κατάστασις ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῆς ψυχικῆς κατανύξεως, διὰ τῆς ὁποίας ἀρρήτως καὶ ἀνερμηνέτως καθορῶμεν ἐν τῇ ψυχῇ μας διὰ Χριστοῦ τὸ ἀπόλυτον ἀγαθόν.

Εἴθε λοιπὸν, ἀγαπητοὶ, νὰ γίνωμεν ἄξιοι, ὅπως διαρκῶς ἀκούωμεν, ὡς ὁ Παῦλος τοιαῦτα ἄρρητα ῥήματα ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι.

§. 17. Τὸ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐξάρχον πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ταύτης ἰδρυτοῦ δὲν ἐμελλε νὰ μείνῃ στάσιμον καὶ ἀνερέυντον· διότι Ἐκείνος εἶπεν· «Ἐρευνάτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν, καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἡμῶν»⁽¹⁾. Ἀλλὰς τε εἰς τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα, τὸ ἀέποτε πρὸς ἐξέυρεσιν καὶ πρὸς παγκόσμιον τῆς γνώσεως τείνον διαδόσιν, ὁ παρὰ τῷ Ἰουδαϊκῷ λαῷ περιορισμὸς καὶ ἀποκλεισμός τῆς ἀποκαλύψεως ἀληθείας ἦτο ξένον τι καὶ ἄγνοον αὐτῷ. Οὕτω λοιπὸν αἱ κατὰ τὴν διανοητικὴν καὶ τὴν φιλοσοφικὴν ἀνάπτυξιν ἐξέχουσαι διάνοιαι ἐν τῷ ἑλληνικῷ κόσμῳ ἤρξαντο νὰ ἐξετοζῶσι καὶ διερευνῶσι τὰς νέας αὐταῖς ἐμφανείσας τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀληθείας. Ἡ κίνησις ὑπῆρξε μεγάλη καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἑλληνος, ὅπερ περὶ τὰ τέλη τῆς ἐνδόξου αὐτοῦ δρᾶσεως καὶ εὐκλείας εἶχε μαρναθῇ καὶ τελῶς ἀποκοιμισθῇ, ἀνέλαβε νέαν ζωὴν καὶ νέον ἐρεῦνης στάδιον, πολλῇ ὑψηλότερον καὶ θειότερον τοῦ προτέρου, καθόσον οὐδέποτε πρότερον εἶχεν ἐνωτισθῇ λόγους εὐαγγελικοῦς τοιοῦτους, οἷους ὁ διαπρύσιος τῆς νέας διδασκαλίας κήρυξ μεγαλοφῶνως ἀπέτεινεν αὐτῷ, γράφων πρὸς τοὺς Κορινθίους· «Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γίγνομαι χαλκὸς ἠχῶν καὶ κύμβαλον ἀλαλάζον· καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὅρη μεθίστηναι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἰμι· καὶ ἐὰν ψαύζω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου, ἵνα καυθισμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι»⁽²⁾.

§. 18. Εἰς τὴν θερμὴν ὁμῶς ταύτην τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος ἐξερεύνησιν τῶν νέων ἀληθειῶν παρηκολούθει, ὡς τὰ πολλά, ἡ πλάνη καὶ ἡ ἐκτροπὴ ἀπὸ τῆς εὐθείας καὶ βασιλικῆς τοῦ συλλογιζέσθαι ὁδοῦ, ἀποτέλεσμα δὲ τῆς ἐκτροπῆς καὶ παρακρούσεως ταύτης τῆς διανοίας ὑπῆρξεν ἡ συντάραξις τῆς ἐκκλησίας καὶ ἡ μέριμνα τῶν ὀρθοφρόνων ταύτης λειτουργῶν πρὸς ἄρσιν τοῦ εἰς αὐτὴν εἰσερχομένου κακοῦ καὶ πρὸς ἐπάνοδον τῶν ἀντιπροσυνόντων καὶ πλανημένων εἰς τὴν γνησίαν εὐαγγελικὴν ἀλήθειαν.

§. 19. Οὕτω λοιπὸν ἤρξαντο νὰ συγκροτῶνται συνελεύσεις τῶν ἀπεσταλμένων τῶν πανταχοῦ Ἐκκλησιῶν πρὸς συζήτησιν, διόσκεψιν καὶ ἀπόφασιν περὶ τῶν προβληθέντων αὐτοῖς ἀμφιβόλων ζητημάτων, ὅσα ὑπῆρξεν ἡ πρώτη συστάσις ἐν Ἱερουσαλὴμ συνέλευσις τῇ συνεργείᾳ τῶν Ἀποστόλων,

1) Ἰωάν. ε'. 39. Πρὸς Ματθ. κβ'. 29—Δ'. Πρὸς Κορινθ. γ'.

ὡς ἄνω ἐσημειώθη (3). Αἱ συνελεύσεις δ' οὗτοι τῶν ἀπεσταλμένων τῶν Ἐκκλησιῶν ἐκλήθησαν Σύνοδοι πρὸς διάκρισιν, ὡς φαίνεται, τῶν συνελεύσεων τῶν εἰς Χριστὸν πιστευσάντων, ἥτοι τῶν χριστιανικῶν κοινοτήτων, αἵτινες Ἐκκλησίαι ὀνομάσθησαν.

§. 20. Ὡς ἐν τῇ πρὸ Χριστοῦ ἐποχῇ ἡ Ἑλλάς πρὸς εἰσδησίαν συνεδίσκετο καὶ συμπραγματῶσιν ἰδέας τινοῦ συνίστα ἐν ἀρχῇ μὲν τὰς ἀμρικτυονίας, ἔπειτα δὲ τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰς ἡριζίας καὶ, τέλος, τοὺς δεσμικοὺς αὐτῆς τοὺς ἐθνικοὺς, οἳ οὐκ ἔχοντες ὁμοθυμαδὸν καὶ οὐκ αἰτωλικὸς, οὕτω καὶ ἡ χριστιανικὴ Ἐκκλησία κατὰ τὸ πρότυπον ἐκείνου συνεκρότεται τὰς Συνόδους αὐτῆς. Ἐγχεῖται δ' ὅπως τῇ φύσει τῆς ἐλληνικῆς διανοίας ἡ κοινὴ συζήτης καὶ ἀποδοχὴ τῆς ἀρίστης τῶν γνώμων, ἀποσπρέφεται δ' αὕτη τὴν αὐταρχικὴν ἐπιβολὴν οὐκ ἐξαρτάται ἰδέας.

§. 21. Αἱ σύνοδοι τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἀπέβλεπον κυρίως εἰς δύο τινὰς, ὡς ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ ἐσημειώσαμεν, ἡ εἰς τὴν διευκρίνισιν καὶ στερέωσιν δογματικῶν καὶ ἡθικῶν ζητημάτων (4), ἡ εἰς τὴν σύνταξιν νόμων καὶ θεσμῶν πρὸς τελειότεραν καὶ βελτίονα κυβέρνησιν τῆς Ἐκκλησίας ἐν ἀρμονίᾳ πάντοτε πρὸς τὸ ἐν ταύτῃ ἀεὶ ἐπικρατοῦν πνεῦμα τοῦ θεανθρώπου Σωτῆρος καὶ τῶν Ἀποστόλων αὐτοῦ (5). Συνεκρίνουν δὲ αἱ Σύνοδοι ἐξ ἀνδρῶν θεοφόρων καὶ περὶ τὴν ἱερὰν καὶ τὴν θύραθεν σοφίαν τῶν πλείστων ὑπερέχον, θαυμαστῶν δὲ πάντων κατὰ τὴν ἀγιότητα τοῦ βίου καὶ τὰ μαρτύρια ὑπὲρ τῆς εὐαγγελικῆς ἀληθείας (6). Τῶν

1—8. Πρβλ. Ἰωάν. ιδ'. 31. ιε'. 12 καὶ —3) Πράξ. ιε'. 23. 4) ἐπὶ βελτίωσιν τοῦ σωτηρίου δόγματος καὶ χρηστῇ διδασκαλίᾳ πάντων ἀνθρώπων. (Φωτὸς ἐν προλόγῳ εἰς τὸν αὐτοῦ Νομοκ. ανα). 5) Πρβλ. περὶ κληρικῶν κεφ. δ'. μέχρι κεφ. λε'. τίτλου Α'. τοῦ Νομοκ. Φωτίου. Περὶ ἐκκλησιῶν κεφ. α'. μέχρι κεφ. γ'. τίτλου Β'. αὐτόθεν. Περὶ ἀναγνώσεως καὶ ψαλμωδίας καὶ εὐχαριστίας καὶ ὑπουργίας κεφ. α'. μέχρι κεφ. κβ'. τίτλου Γ'. αὐτόθεν. Περὶ βεπτισματος κεφ. α'—ιζ'. τίτλου Δ'. Περὶ νηστείας καὶ προσευχῆς κεφ. α'.—ε'. τίτλου Ζ'. Περὶ ὁδοιπορίας ἐπισκόπων καὶ λοιπῶν κληρικῶν καὶ περὶ συνόδων κεφ. β'.—ιθ'. τίτλου Η'. Περὶ δικῶν καὶ ποινῶν τῶν κληρικῶν κεφ. α'.—λα'. τίτλου Θ'. Περὶ διοικήσεως καὶ περιουσίας τῶν Ἐκκλησιῶν κεφ. α'.—η'. τίτλου Ι'. Περὶ μοναστηρίων καὶ μοναχῶν κεφ. α'.—ις'. τίτλου ΙΑ'. Περὶ λαϊκῶν καὶ περὶ γάμων κεφ. α'.—μα'. τίτλου ΙΒ'. Περὶ αἱρετικῶν κεφ. α'. μέχρι ιη'. τίτλου ΙΒ'. 6) Ὁ Ἀγγλος ἐκκλησιαστικὸς ιστοριογράφος Neale, ἐνθερμῶς προσηγορεύει τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὡς περιγράφει μεγαλοπρεπῶς τὴν ἐναρξιν τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης οἰκουμένης Συνόδου διὰ τῶν ἐξῆς: «Ἐκ τῆς κοσμοκτίσεως ἱστορίας συγγραφῆς, ἀρχόμενοι τῆς διηγήσεως δι' οὗ τινος πολέμου, συνεθίζουσι νὰ ἀριθμῶσι τοὺς ἐξάρχοντας πολέμους, νὰ χαρακτηρίζωσι τὴν διάφορον αὐτῶν νοητικὴν ἀξίαν, νὰ καταλέγωσι τὰς λαμπρότητας αὐτῶν πράξεις καὶ οὕτω νὰ προάγωσιν αὐτοὺς εἰς τὸ πείδιον τῆς μάχης,—πολλὰ μᾶλλον ἡμεῖς, μέλλοντες νὰ περιγράψωμεν τὸν φοβερώτατον ἀγῶνα, εἰς ὃν ποτε ἡ Ἐκκλησία περιεπλάκη καὶ νὰ διηγηθῶμεν τὴν σεπτὴν ταύτης ἐναρξιν ἐν τῇ ἀειμνήστῳ ἐν Νικαίᾳ Συνόδῳ, συγχωρούμεθα νὰ σταθῶμεν πρὸς στείγην καὶ νὰ θεωρήσωμεν τοὺς πρωτεύοντας ἱεράρχας, τοὺς ἐν αὐτῇ συνεβοροσθέντας καὶ τὰς πράξεις τοῦ μεγάλου τούτου στρατοῦ τοῦ Βασιλέως τῶν Βασιλέων. Ἐν τούτοις αὐτοῖς τριακοσίοις δέκα καὶ ὀκτὼ ἡσυχασταῖς τοῦ Ἀλφειοῦ Ἀδραμῆ (Ἀκούσας

Συνόδων πᾶσαι αἱ διατάξεις καὶ ἀποφάσεις εἶναι κατ' οὐσίαν ἐρημνευτικαὶ καὶ διασφαρτικαί, οὐδέποτε κινεῖται.

Ἀδραμῆ δὲ ἡμαλῶταται Ἀδὲν ὁ ἀδελφίδος αὐτοῦ, ἡδύμοις τοὺς ἰδίους οἰκογενεῖς αὐτοῦ, τριακοσίους δέκα καὶ ὀκτὼ καὶ κατεβίωσαν ὅπισθεν αὐτῶν ἕως Ἀδ', καὶ ἐπέπεσαν ἐπ' αὐτοὺς τὴν νύκτα αὐτῆς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς καὶ κατεβίωσαν αὐτοὺς ἕως Χοβά, ἡ ἵστιν ἐν ἀριστερᾷ Ἀμακκοῦ κτλ. Πενέσ. ιδ'. 14) ἦσαν ἄνδρες, βριστάζοντες τὰ ἔθνη ἐν στίγματι τῆς ἐκλογίας ἐν τῇ δεκάτῃ διωγμῶν.—ἄνδρες ἐφ' οὓς ἀπέχουσι Ἐκκλησίαι ἐστηρίζοντο ὡς ἐπὶ στήλους τῆς Μίαις Πίστεως.—ἄνδρες, ἐν οἷς τὰ ἀποστολικά χαρίσματα ἔτι ἐνέφουν ἐν πάσῃ αὐτῶν τῇ ἀρχαιοπρεπείᾳ ἀλλή.—ἄνδρες, κακῆμενοι οὐ μόνον τὴν δύναμιν τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν ἐν Οὐρανῷ, ἀλλὰ καὶ θεραπεύειν νόσους καὶ ἀνιστάναι νεκροὺς ἐν τῇ γῇ. Συνήλθον ἀπὸ πάσης ἐπαρχίας τοῦ γνωστοῦ κόσμου ὑπερβαλλόντως μέγας στρατὸς ἱεραρχῶν, ἀναριθμητικῶς πλήθος ἱερῶν καὶ διακόνων ἤλθον νὰ παραβάλωσι τὰ Σύμβολα, τὰ διδασκόμενα ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀποστολικῶν ἐκείνων αὐτῶν ἱερῶν καὶ νὰ μαρτυρήσωσι περὶ τῆς Ἀληθείας τοῦ αὐτοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ὅπως ἐφθέγγετο διὰ πάντων.—ἤλθον νὰ περιβιῶσιν τὴν κατὰ παράδοσιν πίστιν δι' ἁλοθῆτων λόγων καὶ νὰ ὑψώσωσι διηγετικῶς προτεχισμῶν μετὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς αἰρέσεως.—συνήλθον ἐξ Ἰταλίας καὶ Ἰσπανίας, ἐκ τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς χώρας τῶν Γότθων, ἐκ τῆς Παλαιστίνης καὶ Καπαδοκίας καὶ Ἰταυρίας, ἐκ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Μεσοποταμίας καὶ Πενταπόλεως ὁ Εὐφράτης καὶ ὁ Γουαδουλιθῆρος, ὁ Τίβερις καὶ ὁ Νεῖλος, ὁ Δούναβις καὶ ὁ Ὀρόντης ἀπέστειλαν τοὺς μαχητὰς αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Ἀληθείας τῆς καθολικῆς Πίστεως καὶ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Ὄμοσους. Παρίστατο ἐνταῦθα ὁ ἕγιος Καισάρης ἐξ Ἰερουσαλὴμ, ἑξοχὸς ἐνεκα πολλῶν θαυμάτων παρίστατο ὁ ἅγιος Βασίλειος ἐξ Ἀντιοχείας, ὁ ἐγγράς νεκρὸν εἰς τὴν ζωὴν παρίστατο ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ἐκ Νισιδέως, ὅστις διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ τὴν Σπέρην καὶ ἅπαν τὸ ἔθνος τοῦ περσικοῦ στρατοῦ κατετροπώσατο παρίστατο ὁ ἅγιος Λεόντιος ἐκ Καισαρείας ἐν Καππαδοκίᾳ, ἐκ τῶν ἀγγέλων ἰσοστάσιος καὶ πνευματικὸς πολλῶν μαρτύρων πατήρ ὁ ἅγιος Ὑπάτιος ἐκ Γάγγραι, ὁ δεξιόμενος τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου καὶ ἐν τῷ ἐκπνέειν παρακλῶν ὑπὲρ τῶν φονεῶν αὐτοῦ ὁ ἅγιος Παῦλος ἐκ Νεοκαισαρείας, ὁ ἀκουστικὸς ἐν τῷ διωγμῷ τοῦ Λικινίου ὁ ἅγιος Ἀλέξανδρος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, οὐκ οὐκ τῇ προσευχῇ θείᾳ δίλῃ κατηγωνίστατο τὸν Ἀρειοῦ ὁ ἅγιος Νικαίος ἐκ Δίης, ὁ μόνος ἀπεσταλμένος παρὰ τῶν ἀεὶ ὀρθοδόξων Κελτῶν ὁ Πρωτογένης ἐξ Σκοδικῆς, ὁ πρόμαχος τῆς Δουκίης Ἐκκλησίας ὁ ἅγιος Μελέτιος ἐκ Σεβαστοπόλεως, ὁ τὸν κληδὸν ἀγῶνα ἀγωνισάμενος ἐν Ἀρμενίᾳ ὁ ἅγιος Σπυρίδων ἐκ Τριμουθούρας, ὁ δὲ τῆς Κύπρου ὁ ἅγιος Ἀχιλλεὺς ἐκ Λαρίσης, ὁ Ἀθανάσιος τῆς Θεσσαλίας ὁ ἅγιος Γελάσιος ἐκ Σιλαμίνος, ὁ ὡς ὁλος μάρτυς, καὶ πλήθος ἐτέρων ἱεραρχῶν, ὧν τὰ ὀνόματα, ἦσαν ἐπίσημα ἐν τῇ στρατευομένῃ Ἐκκλησίᾳ ὅσα, ἀναριθμητικῶς δὲν ἐγράφησαν κατὰ τετρα ἐν τῇ Βίβλῳ τῆς Ζωῆς.

Ἐν ταύτῃ συνελεύσει λοιπὸν ἐφάνη μετὰ τῶν ἐκκοσίων αὐτοῦ ἱεραρχῶν ὁ ἅγιος Ἀλέξανδρος. Τούτων οἱ ἐπισημώτατοι ἦσαν ὁ ἅγιος Ποταμῶν ἐξ Ἡρακλείας, ὁ ἀποβλῶν τὸν ἐκ ὀρθόδοξοι ἐπὶ Μαξιμίνου καὶ ἐν ἔπειτα δὲ ἔβωμεν πιστὸν μάρτυρα ἐπὶ Κωνσταντίνου.—καὶ ὁ ἅγιος Παφνούτιος ἐκ τῆς Θροβόδος, τοσοῦτον ἐπίσημος διὰ τὴν ὁμολογίαν καὶ τὴν ἱερότητα αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐκ πάντων τῶν μεταβιόντων ἐκ τῆς Διοικήσεως τῆς Ἀλεξανδρείας ἐξέπρεπε μέγιστα ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ἐν τῷ μεγάλῳ τούτῳ κινδύνῳ.—ὁ ἅγιος Σιβεττος, κατέχων τότε τὸν θρόνον τῆς Ρώμης, ἀπέστειλε δύο ἱερεῖς, τὸν Βίτην, καὶ ἄλλους Βίτωνα καλούμενοι, καὶ τὸν Βικέντιον, ὡς ἀπεσταλμένους αὐτοῦ εἰς τὴν Σύνοδον, μὴ δυνάμενος ὁ ἴδιος ἐνεκα τοῦ βιθίου οὗτοῦ γήρατος νὰ παρῇ προσωπικῶς. Οὕτω λοιπὸν συνέπεσαν εἰς τὸν ἅγιον Ἀλέξανδρον τῆς

Ο ΡΑΒΒΙΝΟΣ ΙΣΑΑΚ Μ.

ΠΙΣΤΕΥΣΑΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΝ
ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΗΘΕΙΣ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

πλήρης ἐνδιαφέροντος καὶ ποικίλων περιπετειῶν,
καὶ ἑκθεσις παθῶν τῶν Προφητῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης
περὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ

ὑπὸ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ Χ. ΑΜΒΡΑΖΗ

καθηγητοῦ

ΜΕΡΟΣ Α'

Ο ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ—ΙΜΜΑΝΟΥΕΛ

(Συνέχεια, ἴδε ἀριθ. 144).

— Μὴ λησμονῆς ὁμῶς, εἶπον τῷ Ἰσαάκ, διὸ ὀλίγον ἀνωτέρω τοῦ στίχου τούτου ὑπάρχουσι τὰ ἐξῆς:
— «Δὲ τοῦτο ὁ Κύριος Ἀβρὰμ θέλει εἶναι σημεῖον».

— Οὐδὲ ὅμως, εἶπεν ὁ Ἰσαάκ.

Τότε εἶπον εἰς τὸν Ἰσαάκ:

— Στεφθεῖ καὶ πρόσθε εἰς τὰ ἐξῆς.

Ὁ υἱὸς τοῦ Ἰσαάκ διορίζεται Μαχέρ-σαλὰλ-χὰς-βὰζ, ὁ υἱὸς τῆς Παρθένου ὀνομάζεται Ἐμμανουήλ. Ὁ Μαχέρ-σαλὰλ-χὰς-βὰζ γεννᾶται ἐκ τῆς Προφητίσεως, τῆς γυναικὸς τοῦ Ἰσαάκ, τῆς ἐγγάμου δηλ. ἐνῷ ὁ Ἐμμανουήλ γεννᾶται ἐκ τῆς Παρθένου. Βλέπετε, καὶ αἱ μητέρες εἶναι ὅπως διάφοροι, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν παιδίων ὅπως διάφορα.

Ἐξηκολούθησα δὲ τότε λέγων:

— Παρατήρησον, παρακαλῶ, Ἰσαάκ, παρατήρησον προσεκτικῶς τὰ ἐξῆς: Ὁ Προφήτης Ἰσαάκ τὴν μὲν Παρθένον, τὴν Μητέρα τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐκφέρει διὰ τοῦ ἄρθρου δ.λ. α.α.μ.α., λέγει, ἡ Παρθένος, δηλ. ἡ μία, ἡ γνωστὴ, ἡ ὀρισμένη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Παρθένος, ἵνα γέννηται μῆτηρ τοῦ Ἐμμανουήλ, ἐνῷ ἡ μῆτηρ τοῦ Μαχέρ-σαλὰλ-χὰς-βὰζ εἶναι ἡ Προφητίσσα, ἡ σύζυγος δηλ. τοῦ Προφήτου Ἰσαάκ. Οὐδεμία σχέσις, οὐδεμία ὁμοιότης μεταξὺ τῆς ἐγγάμου Προφητίσεως καὶ τῆς Παρθένου.

— Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξῆς, ἐξηκολούθησα λέγων, καὶ τὸ ἐξῆς εἶναι ἀξιοπαρατήρητον. Ἐπειδὴ ὁ Ἀχάζ, βεβαίως ἐνεκα ἀπιστίας, ἀρνεῖται νὰ ζητήσῃ σημεῖον παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ βάθος ἢ εἰς τὸ ὕψος αὐτοῦ, Αὐτὸς ὁ Κύριος, Χὸς Ἀβραάμ, μόνος, ἐξ ἰδίας εὐσπλαγγίας, θέλει δώσει σημεῖον, μοναδικόν, παράδοξον, ὑπερφύεον, τὴν συγκάταστατον δηλ. τοῦ Θεοῦ μέχρι τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἀνθρώπου μέχρι τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἀληθῶς ἀπὸ λόγου (ἀδαμπαρ) σὰρξ (ἄνθρωπος) ἐγένετο (1). Τοῦτο δὲ συντομωτάτα ἐκφράζει ἡ λέξις Ἐμμανουήλ, ἥτις σημαίνει τὸν Θεὸν ἄνθρωπον γενόμενον, ἐν μιᾷ λέξει, Θεάνθρωπον, ὅπως φρονοῦσιν ὅλοι αἱ Χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι. (Ἰμ-ανου-ελ.

(1) Ἰωάν. Δ'. 14.

μοὶ καὶ ἀντίστοιχον πρὸς τὸ κύριον πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀποτελοῦσι δ' ἐν συνόλῳ μετὰ τῶν συγγερῶν τῶν ἐξόχων πατέρων καὶ διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας τὴν ἱερὰν κληρονομίαν, ἥτις ὡς ἄνω εἶπομεν καὶ ἐπαναλαμβάνομεν, διετελέσεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μέχρις ἡμῶν καὶ διατελεῖ μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων ὑφ' ἡμετέραν ὑπὸ τὴν ἀειπαρουσίαν τοῦ Κυρίου. Ἀκριβέστερον δὲ καὶ παρ' ἑτέρων τὸν ἡμετέρον πλοῦτον τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας διακρίνοντας, βλέπομεν ὅτι αὕτη κέντηται πρῶτον τὴν ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις θέαν τοῦ Σωτῆρος διδασκαλίαν καὶ τὴν ἐν τῇ Πράξει καὶ ταῖς Ἐπιστολαῖς τῶν Ἀποστόλων ἐκτενέστεραν καὶ σφαιρτέραν ταύτης παράστασιν, καὶ δεύτερον τὴν τῶν ἱερῶν Συνόδων μᾶλλον τῷ βίῳ προσηρμοσμένην διδασκαλίαν ταύτην καὶ διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ διδασκάλων πληρεστάτη ἐκτετυπωμένην. Κατὰ ταῦτα σύμψας ὁ ἐν τῇ ὁρᾷ ἄναγ. Ἐκκλησίᾳ καταθεθεμένης ἡθικῆς πλοῦτος, καίπερ διακρινόμενος κατὰ τὰ πρόσωπα, ἀποτελεῖ ὅμως μίαν μόνην διδασκαλίαν, τὴν σωτήριον διδασκαλίαν τοῦ θεανθρώπου Σωτῆρος, πλήρη καὶ τελείαν, ἥτοι συνεχῇ καὶ ἀκέραιον ταύτης παράδοσιν.

(Ἀκολουθεῖ)

Δημήτριος Ζωμπολίδης

ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Τὴν προπαραβούσαν τετάρτην, 27 λήξαντος μηνὸς Σεπτεμβρίου, ἐγένετο ἡ εἰθισμένη ἐτησίᾳ τελετὴ ἐπὶ τῇ ἐνέρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς νέας Ἱερᾶς Συνόδου. Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν καὶ πρόεδρος αὐτῆς ἐξεφώνησε μακρὸν λόγον ἐσχοληθέντα μετὰ τῶν ἄλλων περὶ τὴν ὑπόδειξιν μέτρων δυναμένων νὰ χρησιμευποῦνται τὴν μοναστηριακὴν περιουσίαν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κλήρου, ὁ δὲ κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παρήγγειλε τὴν βιβλιώσιν, ἥτις θὰ συντρέξῃ πᾶσα δυνάμει τὰς προσπάθειάς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, εἰσάγων εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδια ἀσφαλίζοντα τὴν οἰκονομικὴν ἐπάρκειαν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὸ ἔργον τῆς ἀνορθώσεως καὶ βελτιώσεως τῶν κατ' αὐτήν.

Ἀλεξανδρείας νὰ προσεδρεύῃ, ἀλλ' ἀναμφιβόλως ἀκούσιως ἐδίκασεν, ὡς 8 τε πρώτος κατήγορος καὶ ὁ πρώτος μάρτυς κτλ. (A History of the holy Eastern Church. The Patriarchate of Alexandria, 64 the Rev. John Rason Mason etc, London, MDCCCLVII, σελ. 137 κ' ἐξῆς).

Τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ ἐκκληστ. ιστοριογράφου περὶ τῶν Πιτέρων ἄνω ἱστοροῦμενα, δι' ὧν ὁ συγγραφεὺς παρίσταται ἡμῖν ὀρθοδόξος, κλειστοῦν ὀρθοδόξων θεολόγων, φαίνονται πως ὅσα ἀντήχησι τοῦ οὐρανοῦ ὕμνου τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας. α' Ὡς θεῖα πνευματικὴ, δικηγόροι ὀπλίζονται παρατάξεις Κυρίου, ἀστέρες πολυφωτοῦ τοῦ νοητοῦ στερεώματος, τῆς μυστικῆς Σιῶς οἱ ἀκτινοειδῆς πόροι, τὰ μυρίπνοα ἄνθη τοῦ παραδείσου, τὰ πάγχρυσα στόματα τοῦ Ἀδύτου, Νικαίος τὸ καύχημα, Ἐκκλησίας ἀγλαΐσμα κτλ.

Τελείαν ἱστορίαν τῶν Συνόδων συνέγραψεν ὁ Γερμανὸς Θεολόγος Hefele-Conciliengeschichte etc, ἐν 7 τόμοις, 1855—68.

Ιμ=μετά· άνού=ήμῶν. "Ελ=ό Θεός). "Ιδού, αυτό είναι τὸ θεῖον σημεῖον ἡ ένωσις δηλ. τοῦ Θεοῦ μετά τοῦ ἀνθρώπου, ἐνῶ ἡ γέννησις ἡ φυσική τοῦ υἱοῦ τοῦ "Ησαίου, τοῦ Μιχέρ-σαλάλ-χὰς-βάζ, δὲν εἶναι σημεῖον.

— "Αρχίζω νὰ φωτίζωμαι ὀλίγον, ἀνέκραξεν ὁ "Ισαάκ. "Αλλ' ἔχω εἰσέτι ἀπορίας τινάς. "Ας σαφηνίσωμεν, παρακαλῶ, τὸ κείμενον τοῦ Προφήτου. "Ιδού, τί λέγει ἐν Κεφαλαίῳ Ζ'. στίχῳ 14ῳ. Καὶ ὁ "Ισαάκ ἀνέγνω:

— «Διχρὲν γι·τὲν "Αδονάγι χού λαχέμ θθ· χιννὲ ἀαλμὰ χαρά, βχιγιόλεθ μπέν, βεκαρῶ σερῶ "Ιμμανού ἔλθ».

Καὶ μετέφρασε:

— «Δὲ τούτῳ θὰ δώσῃ Αὐτός ὁ Κύριος εἰς ὅμας σημεῖον. "Ιδού ἡ "Αλμὰ ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσει (καρῶ, γ' ἐνικόν θηλυκὸν πρόσωπον) τὸ ὄνομα αὐτοῦ "Εμμανουήλ».

— Ποῖτοι λοιπὸν εἶναι αἱ ἀπορίαι σας εἰς τὸ χωρίον τοῦτο, φίλε "Ισαάκ; ἠρώτησα.

— "Ιδού! εἶπεν ὁ "Ισαάκ· ἐμαθὼν καὶ παρὰ τῶν "Ραββίνων, καὶ ἐγὼ αὐτὰς ἐμελέτησα ἐν τῷ Ταλμούδ, ὅτι ἡ λέξις "Αλμὰ δὲν σημαίνει Παρθένον, ἀλλὰ νεαρὰν γυναῖκα. Οὕτως ἐξηγούντες αὐτὴν οἱ "Ραββῖνοι ἀναφέρουσι τὴν λέξιν εἰς τὴν νεαρὰν γυναῖκα τοῦ "Ησαίου. "Η Παρθένος ἡ τὸ κοράσιον καλεῖται ἑβραϊστὶ *μπεθουλὰ*, ὑποκοριστικὸν τῆς λέξεως *μπαθ*=κόρη, θυγάτηρ.

— Οὕτως ἐμάθατε παρὰ τῶν "Ραββίνων καὶ τοῦ Ταλμούδ; ἠρώτησα τὸν "Ισαάκ. "Αν ὅμως ἐκ πλείστων χωρίων τοῦ "Τωρὰ *νεθίμ ονθεοθίμ* (=τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης) ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ λέξις *αλμὰ* σημαίνει *Παρθένος* καὶ *νεθίμ*, κόρη ἀπειρανθρὸς, ὅπως ἡ λέξις *μπεθουλὰ*=κοράσιον, τί θὰ εἴπητε τότε;

— Θὰ εἶπω, εἶπεν ὁ "Ισαάκ, θὰ εἶπω, ὅτι ἡ ἀλήθεια εὐρίσκεται παρὰ τοῖς χριστιανοῖς, καὶ ὅτι ἡ καρδία τοῦ "Ισραὴλ ἐπωρώθη.... Θὰ εἶπω, ὅτι σεῖς εἰσθε τὰ ἀληθῆ τέκνα τοῦ "Αβραάμ, οἱ ἀληθεῖς πιστοί, ὁ ἀληθὴς "Ισραήλ, καὶ οἱ ἡμεῖς....

— "Ακουσὼν λοιπὸν, "Ισαάκ, τῷ εἶπον· ἀλλ' ἄκουσον ἐν εὐκρινείᾳ καὶ εὐθύτητι καρδίας. Πρόκειται νὰ ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ λέξις *αλμὰ* σημαίνει *παρθένος*, καὶ μόνον *παρθένος*, καὶ οὐχὶ νεαρὰν γυναῖκα ἐγγαμὸν, καὶ ὅτι ἡ λέξις αὕτη εἶναι συνώνυμος τῇ λέξει *μπεθουλὰ*. Καὶ πρῶτον· πόθεν παράγεται ἡ λέξις *αλμὰ*; "Γνωρίζεις κάλλιστα· ἐκ τοῦ ῥήματος *αλμ* = ἡβῶν, ἰσχυρὸν εἶναι, χυμώδη εἶναι κλπ. σημαίνει ἐπομένως ἡ λέξις τὴν κόρην, τὴν ἐφιθον.

"Επειτα ἠρώτησα τὸν "Ισαάκ:

— Οἱ Ο'. μεταφρασταί, οἵτινες ἐκ τοῦ ἑβραϊκοῦ πρωτοτύπου μετέφρασαν ὁλόκληρον τὴν Παλαιὰν Διαθήκην εἰς τὴν "Ελληνικὴν γλῶσσαν κατὰ τὸ ἔτος 285 περίπου Π.Χ. τίνες ἦσαν; Χριστιανοί ἢ "Εβραῖοι;

— "Εβραῖοι βεβαίως, εἶπεν ὁ "Ισαάκ, ἀφοῦ ἔζων 285 ἐτη Π.Χ.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΑΛΑΣΕΩΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

(Κατὰ μετὰφρασιν Κρυσταλλίας Δασκαλοπούλου)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἐριθ. 144).

Οκτώβριος 18...

Κακὴ τις νόσφις ἐπενέβη, φαίνεται, εἰς τὴν ἀτυχῆ ταύτην ἑσπερίδα, τὴν ὁποίαν τόσον ἐπεθύμουν νὰ καταστήσω εὐάρεστον διὰ τὸν "Ιούλιον.... "Αποτυχία εἰς ὅλα· τὸ κλειδοκύμβαλον ἦτο ἀκόρεστον· αἱ χορδαὶ τῆς ἄρπας διεσπῶντο ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ἀτμοσφαίρας· δὲν μοι ἔφεραν τὴν μουσικὴν, τὴν ὁποίαν ἐζήτησα· ἡ σομάδα ἦτο ὑπόζυγος, τὰ ζυμαρικά, πάρα πολλὰ ἐψημένα, εἶχον μεταβληθῇ εἰς παξιμάδια· καὶ εἰς ἐπίμετρον, ὁ ὑπηρέτης ἔχυσεν ποτήριον ἡδύποτου ἐπὶ τῆς μεταξίνης ἐσθῆτος μίᾳ κυρίας.... Ὁ "Ιούλιος ἐφαίνετο δυσηρεστημένος, καὶ ἐγὼ ἤμην στενοχωρημένη πολὺ.... Τί θὰ ἐσκέπτετο εἰ· ἐμὲ ἢ κ. Δ...; "Εν τούτοις ἐκείνη μὲ ἐπεικεῖ ἐπιτηδεύειν ἀπέκρυπτε τὰ ἄτοπα τῆς ἐσπερίδος ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἄλλων, ἐνῶ ἐγὼ εὐχαρίστως θὰ ἔκλειον ἐκ πείσματος. "Αδυναμία βεβαίως, ἀλλὰ πόσον ἐλυπούμην διότι καὶ αὕτη δὲν ἦτο μίᾳ ἀπὸ τὰς ἡσυχίας ἐκείνας οἰκογενειακάς ἐσπερίδας μας! πόσον ἐλυπούμην μάλιστα, διότι δὲν ἦτο μίᾳ ἀπὸ τὰς ἐσπέρας, αἱ μόνη διερχομαι παρὰ τὴν κοιτίδα τοῦ υἱοῦ μου!... "Η μήτηρ μου μὲ ἔλαβε κατὰ μέρος καὶ μοὶ εἶπεν· «"Ισαβέλλα, ἔπρεπε νὰ προσέξῃς περισσότερον εἰς τὰς προπαρασκευὰς τῆς ἐσπερίδος σου· δὲν θὰ σοὶ ἦτο δύσκολον νὰ βεβαιωθῇς ἂν τὸ κλειδοκύμβαλον ἦτο κορδονέμον, ἂν τὰ ζυμαρικά ἦσαν ὅσον ἔπρεπεν ἐψημένα, ἂν ἦτο καλὴ ἡ σομάδα· ὅταν τις δέχηται προσκεκλημένους, πρέπει νὰ τοὺς εὐχαριστῇ εἰς ὅλα.—"Εἶνε ἀληθές, ἀγαπητὴ μητέρα, τῇ ἀπεκρίθην, ἀλλ' ὁ Ροβέρτος ὑπέφερε καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ὑποφέρει ἀπὸ τὴν ὀδοντοφυΐαν, καὶ δὲν τὸν ἔφηκα διόλου μόνον.— Πρόσεχε, ἀγαπητὴ μου κόρη, μὴ εἶσαι ὑπερβολικὴ εἰς τινα καθήκοντά σου. "Ηδύνατο νὰ ἐμπιστευθῇς τὸν Ροβέρτον εἰς τὴν ὑπηρέτησίν σου· ἡ Μαριέττα εἶνε κόρη εὐφυῆς καὶ καλῆ· σὺ δὲ νὰ ἀνασχοληθῇς καὶ ἡ δὲ καὶ ὅλα καὶ πᾶσι εἰς τὴν οἰκίαν σου, φροντίζουσα νὰ εὐχαριστήσῃς τὸν σύζυγόν σου. Καὶ πάλιν σοὶ λέγω, πρόσεχε, κόρη μου! τὰ τέκνα, ἅτινα ἔπρεπε νὰ εἶνε εἰς ἐπὶ πλέον δεσμὸς μετὰ τῷ ἀνδρὸς αὐτοῦ, πολλάκις γίνονται ἀντικείμενον ἀσυμφωνίας ἢ τοῦλάχιστον ἀνίας· ὡς ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς θυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως τῶν νέων μετέρων. Πρόσεχε μὴ φθᾶς εἰς αὐτοῦ, πτωχὴ μου "Ισαβέλλα!...»

"Εκλίνα τὴν κεφαλὴν καταπεισθεῖσα ἐκ τῶν φρονιμῶν τούτων λόγων...

Οκτώβριος 18...

Σήμερον μετέβην εἰς τὴν "Εκκλησίαν, διότι ἠσθάνομην τὴν ἀνάγκην νὰ ὑψώσω πρὸς τὸν Θεὸν τὴν καρδίαν μου... καὶ ἦτο πλήρης πικρίας ἡ πτωχὴ αὕτη καρδία· ἀλλ' ἐπέβη

ἐπὶ ἀνέλεος δυνάμεις, ἐκαθάρίσθη, καὶ εἶνε ἐτόλμη νὰ κρητῇ τὰς καλὰς ἀποφάσεις τῆς. "Πρεμίαν, καλὴν διάθεσιν, γλυκαίαν σταθερότητα, ἰδοὺ τί ὑπεσχέθη εἰς ἐμαυτὴν· θέλω νὰ καταστήσω τὸν οἶκόν μου τόσον εὐάρεστον εἰς τὸν σύζυγόν μου, ὥστε οὐδαμοῦ νὰ εὐχαριστῇται περισσότερον. Θὰ πηλαίω κατὰ τῆς ζηλοτυπίας μου, θὰ πηλαίω κατὰ τῆς ἐπιζήλου μου, καθιστώσα τὸν σύζυγόν μου ὅσον τὸ δυνατόν εὐτυχῇ.

Οκτώβριος 18...

"Απόψε ὁ σύζυγός μου εἰσερχόμενος μοὶ εἶπεν· «"Αὔριον θὰ σ' ἐπισκεφθῇ ἡ κ. Δ. Ἰν·σ' ἀποχαιρετήσῃ· τῷ ἀπεκρίθην μετ' ἀδιαφορίας, καὶ ὁμίλησα περὶ ἄλλων πραγμάτων· ἐμείναμεν ἄγρυπνοι πλησίον τοῦ Ροβέρτου, ὅστις ἐφάνετο ὑποφάρων μέχρι βαθείας νυκτός.

Οκτώβριος 18...

Διηλθὼν δώδεκα ὥρας, αἵτινες ἐνεχαράχθησαν βιθέως εἰς τὴν μνήμην μου, καὶ αἵτινες θ' ἀφῆσασιν εἰς τὴν ζωὴν μου ἀνεξάλειπτα ἔχνη ἀνησυχίας καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Θεόν, ὅστις μὲ ἔσωσεν ἐκ φρικτοῦ δυστυχήματος... Τὴν πρωΐαν ταύτην ἐγερθεῖσα μετὰ νύκτα ἀρετὰ ἐπίπουνον εὐρον· τὸν Ροβέρτον πολὺ τεταραγμένον καὶ φοβερά ὑποφάρωντα ἀπὸ τοὺς δόοντας του· ἐν τούτοις δὲν ἐφοβήθη καὶ προσεπάθησα νὰ τὸν καθυσυχάσω, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην... Τὸν ἐκράτουν εἰς τὰ γόνατά μου, ὅταν αἶσιν αἰσθάνωμαι τὸ σῶμά του νὰ σκληρύνεται, νὰ πίπτουν ἀδρανεῖς οἱ μικροὶ τοῦ βραχίονος, τὸ πρόσωπόν του νὰ κολλῇται ὑπὸ τρομερὰς ὠχρότητος, καὶ οἱ γλυκεῖς ὀφθαλμοὶ του, κατὰ τὸ ἥμισυ ἐξεληθόντες τῶν κογχίων των, νὰ μὲ τρομάζωσι διὰ τῆς ἀκινήσεώς των. «"Εἶνε σπασμοὶ!» ἀνέκραξεν ἡ Μαριέττα, καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἀντήχησεν εἰς τὰ ὦτά μου ὡς νεκρὸς· μοὶ κώδων. "Εδραμον εἰς ἀναζήτησιν ἱατροῦ, καὶ πρὶν αὐτὸς φθῇ, εἰληθὲν ὁ σύζυγός μου καὶ μὲ εὖρε μὲ τὸ τέκνον μου σχεδὸν νεκρὸν εἰς τὰς ἀγκάλας μου. "Ερρίφη γονυπετὴς πρὸ ἐμοῦ· ἐφίλησε τοὺς παγωμένους πόδας καὶ χεῖρας τοῦ παιδίου· προσεπάθησε νὰ τὸ ζωονήσῃ· ἀλλ' ἐπὶ πολὺ τὰ πάντα ὑπῆρξαν ἀνεφελῆ· ἡ σκληρότης τῶν μελῶν δὲν ἤλαττοῦτο καὶ ἡ ἰώδης ὠχρότης τοῦ προσώπου ἔμενεν ἡ αὐτὴ... "Εκ τῶν χειλέων τοῦ συζύγου μου ἐξήρχοντο ἐπιφωνήματα ἀπελπισίας... "Εγὼ δὲ δὲν ἠδυνάμην οὔτε νὰ κραυγάσω, οὔτε νὰ ὁμιλήσω· καταληρθεῖσα ὑπὸ ἐσωτερικοῦ τρόμου, ὅστις μοὶ ἀφῆρει τὴν δύναμιν τοῦ νὰ ἐκφρασθῶ, προσηχόμενον νοσερός. «"Ω! ποῖαν ὑπερτάτην παράκλησιν ἡ ψυχὴ μου ἀπηύθυνε πρὸς τὴν οὐρανόν! Ὁ ἱατρός ἐφθασε... διέταξε λουτρὸν... τὸ ἡτοίμασα ἀμέσως· ἔθεσα εἰς αὐτὸ τὸ παιδίον, κρατοῦσα αὐτὸ εἰς τὰς χεῖράς μου, διότι τὸ σῶμά του, ὡς ἀδρανὴς μάζα, ὠλισθαίνειν εἰς τὸ βῆλος τοῦ λουτροῦ· ἀνεμείναμεν πάντες λεπτά... πάντες αἰῶνας ἀγωνίας! τέλος τὸ σῶμά του ἠπαλύνθη, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐκλείσθησαν ἀτόνω, καὶ ἐλαφρὸν βῆδινον χρῶμα ἐβίψε τὰ χεῖλῃ του· ὁ σύζυγός μου, γονυπετὴς πλησίον μου, ἔβαινε τὰς χεῖράς του πρὸς τὸν ἐπανερχόμενον εἰς τὴν ζωὴν υἱόν του καὶ ἀνελύθη εἰς λυγμούς.... «"Ὡ πόσον εἰμεθα εὐτυχεῖς! ἀλλ' ὁ ἱατρὸς μᾶς εἶπεν· «"Η κρί-

σις αὕτη δύνατον νὰ ἐπικαληθῇ· ἐν ταιαύτῃ περιπτώσει θὰ λάβῃ τὸ παιδίον ἐν ἐκώμῃ λουτρὸν, καὶ θὰ τοῦ εἴδετε ἀνὰ τέταρτον τῆς ὥρας μίαν κουταλίαν ἀπὸ τὸ ἱατρικόν, τοῦ ὁποίου τὴν συνταγὴν θὰ γράψω.» Οἱ λόγοι αὗτοι οἱ τόσον ψυχρῶς λεχθέντες μὲ ἔκαμαν νὰ φρικιάσω.... "Αλλοίμονον! ἐπηλήθευσαν κατὰ γράμμα· οἱ σπασμοὶ ἐπανεληφθῆσαν τρίς, καὶ ἰσχυρότεροι ἀπὸ τὴν πρώτην φοράν· ἐπὶ μικρὰς ὥρας ἐνόμιζον εἰς ἕκαστον λεπτόν ὅτι ὁ υἱός μου θὰ ἐξέπνεε πρὸ τῶν ὀμμάτων μου... "Ὅποια ὦραι! καὶ πόσον δυστυχεῖς θὰ εἶνε σοὶ εἰς ταιαύτας περιστάσεις δὲν δύναται νὰ προσευχηθῶσι, νὰ καλέσωσι εἰς βοήθειαν τὴν ὑπερτάτην δύναμιν, ἥτις μόνη δύναται νὰ τοὺς ἐξαγάγῃ ἀπὸ τὴν ἄδυσσον τούτην τῆς δόξης! "Ελός, μετὰ τὸ τέταρτον λουτρὸν καὶ δραστηριώτερον φάρμακον, ὁ Ροβέρτος πρὸς τὸ ἐσπέρας ἀπεκοιμήθη ἡσύχως· κανονικὴ ἀναπνοὴ ἀνεσῆκωσε τὸ στήθος του, καὶ ἄφρονος ἰσχύος τὸν περιέλουσε· ὁ ἱατρός, εἰσελθὼν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, εἶπε λίαν εὐχαριστημένος· «"Εἶνε ἐκτός κινδύνου.... Κυρία, ὁ υἱός σας ἔχει λίαν ἰσχυρὴν κρίσιν.»

"Ανέπνευσα εἰς τὰς λέξεις ταύτας· ὁ ἱατρός ἀνεχώρησε, καὶ ἐγὼ κλαίουσα ἐρέβην εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ συζύγου μου. Μὲ ἐσφιγγε δύνατα εἰς τὸ στήθος του, καὶ εἰς τοὺς ἐνηγκαλισμούς του ἠσθάνομην τὴν ταραχὴν, ἥτις ἐπλήρωσε τὴν ψυχὴν του. "Ὅταν ἡσυχάσαμεν καὶ πᾶσι, ἐκαθήσαμεν πλησίον τῆς ἐστίας. Ὁ Ροβέρτος ἐξηκολούθει νὰ κοιμᾶται· ἀφοῦ ἐπὶ πολὺ ὠμιλήσαμεν διὰ τὸ συμβεβηκὸς τῆς ἡμέρας, ὁ "Ιούλιος μὲ ἠρώτησε· καὶ ἡ κ. Δ...;—"Ἦλθεν ἀναμφιβόλως, ἀπήντησα, ἀλλ' ἐνόησεν ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ τὴν δεχθῶ.—"Α! βέβαια· καὶ τώρα θὰ ἀνεχώρησε διὰ τοὺς Παρισίους—Τόσῳ τὸ καλλίτερον, ἀνεφώνησα ἀκουσίως. ("Ακολουθεῖ).

Ο ΒΟΥΡΖΕ ΕΝ Τῇ ΕΒΟΧῇ ΤΟΥ

ΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ

Τὰ νέα του διηγήματα

Ὁ διάσημος μυθιστοριογράφος Παῦλος Βουρζέ, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγράψαμεν εἰς προηγούμενον φύλλον, ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ εἰς τὴν ἐσχὴν του ἐν Κομπιέλ, μελετῶν τὰ ἔργα τοῦ Βονάλλου καὶ τὴν Μίμησιν τοῦ "Ιησοῦ Χριστοῦ, καὶ λειτουργοῦμενος καθημερινῶς εἰς τὴν ἐν τῇ κήφῃ του κτισθεῖσαν "Εκκλησίαν. "Αγγέλλεται πρὸς τούτοις, ὅτι ἐξέδωκε νεκρὰ τὸν ὑπὸ τὸν τίτλον «Οἰκογενειακὰ δράματα», διαπνεόμενα ὑπὸ τῶν χριστιανικωτέρων καὶ εὐσεβειωτέρων αἰσθημάτων, ὑπέροχον δ' ἐν αὐτοῖς, λόγῳ θρησκευτικῆς ἐμπνεύσεως, κρίνεται τὸ ἐπιγραφόμενον «"Ανάστασις». Καὶ δεικνύων ὁ Βουρζέ τὴν πλήρη προσχώρησίν του εἰς τὸν Χριστιανισμόν, προσχώρησιν διανοίας, καρδίας, φαντασίας καὶ βίου, σκοπεῖ νὰ προβῇ εἰς νέαν ἐκδοσιν τῶν "Απάντων του, ὅπως διαγράψῃ ἐκ τῶν παλαιωτέρων αὐτοῦ ἔργων πᾶσαν φράσιν ἀμφιβολοῦ δύναμένην νὰ ἐρμηνευθῇ κατὰ τῆς Χριστιανικῆς ἀληθείας.

ΔΙΑ ΤΟΝ ΛΙΒΕΛΛΟΓΡΑΦΟΥΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

Λιβελλογράφος τις κληρικός, μὴ τολμῶν ὅμως νὰ φανερώσῃ τὴν ὑπαρξὴν τοῦ ὄψιν, ἀσχολεῖται ἀπὸ τινος εἰς τὸ νὰ ἐξοδεύῃ παράδες, τίς οἶδε κατὰ τίνα τρόπον ἀποκτηθέντας, διὰ νὰ γεμίξῃ ὁλοκλήρως στήλας ἐφημερίδων καθημερινῶν, πρὸς τὸν εὐγενῆ σκοπὸν τοῦ νὰ προλάβῃ ἐνδεχομένην ἐπισκοπικὴν χειροτονίαν τοῦ πεισιλογιστάτου Διευθυντοῦ τῆς «'Αναπλάσεως» ἀρχιμ. κ. Δουληγέρη. Διὰ νὰ ἐννοήσωσιν οἱ ἀναγνώσται τὴν σοβαρότητα τοῦ λιβελλογράφου τούτου, ἀρκεῖ νὰ μάθωσιν, ὅτι μεταξὺ ἄλλων κατηγόρησε τοῦ κ. Δουληγέρη ὅτι κηρύττει συχνά, ἐνῶ κατὰ τὸν κ. ἐπικριτὴν του ὤρειλε νὰ μιμῆται τὸν Ἰσοκράτη, ὅστις κατέγεινε 15 ὁλόκληρα ἔτη διὰ νὰ γράψῃ τὸν παρηγορητικόν του. Κατὰ τὴν νέαν ὀμιλητικὴν νομολογίαν εἰ ἱεροκήρυκες πρέπει νὰ ὑποχρεωθῶσιν ἐπὶ ποιῶν πύσσεως ὅπως ἐκφωνῶσιν εἰς τὰ δεκαπέντε ἔτη ἕνα λόγον, κατὰ τὴν ἀναλογίαν δὲ ταύτην ὁ μὲν Χρυσόστομος ἔπρεπε νὰ ἐκφωνήσῃ καθ' ὅλον τὸ διδασκατικὸν στάδιον τοῦ βίου του δύο λόγους, εἰς δὲ καὶ μόνον ὁ Μ. Βασίλειος.

Ἐν ὃν λιβελλογράφος εὖτος ἔφερε συντρίμματά τινα ἀνωμαλισμοῦ μέσα εἰς τὸ ἡθικὸν χάος τῆς ψυχῆς του, ὤρειλε νὰ σκεφθῇ τί ποτε ἔρχετο εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Δουληγέρη, ὅστις εἰς παραμονὰς ἐπισκοπικῶν προτάσεων ἀπῆλθε τῶν Ἀθηνῶν, ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὸ θεῖον κήρυγμα, εἰς δὲ διακονεῖ ἀπὸ ἐτῶν, ἀφῆσας τὸ στάδιον τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῶν πολιτικῶν εἰς τοὺς δυναμένους νὰ ἐλπίσωσιν τι μόνον ἀπ' αὐτοῦ. Τὸν ἀρχιεπίσκοπον Δουληγέρην τρεῖς ἐπαρχίαι, θεύλατε λιβελλογράφοι, ἐζήτησαν ὡς ἐπίσκοπον τῶν, καὶ ἐξ ὁμοῦ δὲ Ἐκκλησίας τοῦ ἐξωτερικοῦ τῶν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν πρὸς τὴν δεξιὴν ὑποψήφισται. Καὶ ταῦτα πάντα ἐγένοντο ἐξ ἐκτιμήσεως πρὸς ἀδικριλονεικτον ἐκκλήσια καὶ ἐργασίαν ἀξιολογον, τὴν ὅποιν μόνον ἡθικημένοι τὴν ὁρασὶν δὲν βλέπουν, ἐνῶ ὁ ἡμέτερος Διευθυντής, ξένος πρὸς φιλοδοξίαν, εὐχαριστήσιμος εἶνε αἱ καταλύσει τὸν βίον του διακονῶν ἐν πολυμύθοις περιοδείαις εἰς τὸν χριστιανικὸν φωτισμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Εἰς λόγος τοῦ Πατρὸς Δουληγέρη, πρὸ τριετίας ἐκφωνηθεὶς εἰς τὸ νεκροταφεῖον Ἀθηνῶν ἐν στιγμιαίᾳ ἀποφάσει παρὰ τὰ φέρετρα τριῶν θυμάτων φόνου ἀγρίου, εἶχε κάμει ἐγκριτότατα ὄργανα τοῦ Ἀθηνῶν τοῦ τύπου νὰ ἐγείρουν περὶ τὸ ὄνομα τοῦ θύτου μεστὸν μεγίστων ἐπαίνων, ὀλίγον δὲ προηγουμένως ἐν ὥραις ὑψίστων τοῦ Κράτους δοξασίμων, ἐνῶ ὁ λιβελλογράφος ἐπικριτὴς του εἰσάμει ταξείδια ἀναψυχῆς κατὰ τὴν ἰδίαν ὁμολογίαν του, ὁ Πατὴρ Δουληγέρης ἀπεδείκνυν, ὅτι τὴν ζωὴν του δὲν τὴν ἔχει διὰ τίποτα χάριν τῆς Πίστης καὶ τῆς Πατριδος, καὶ ἐκίνει διὰ τῆς ἀφοβίας του τὸν θαυμασμὸν τῶν βλεπόντων αὐτόν. Καὶ ἐκτοτε ἀφοσιωθείς συστηματικῶς εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου, κατελέχθη μεταξὺ τῶν κηρύκων ἐκείνων, οἵτινες διὰ μιᾶς καὶ μόνης ὁμιλίας τῶν σαγηνεύουσιν, ἐξεγείρουν καὶ ἐμπνέουν, τὰ δὲ κατ' αὐτοῦ φλυα-

ρήματα πνίγονται μέσα εἰς τὰς ἐπευφημίας τὰς ἀκουόμεναι πανταχόθεν ὅπου ἐκήρυξε καὶ ὅπου ἐξακολουθεῖ κηρύττων. Ἐν ὃν Πατὴρ Δουληγέρης γείνη ἐπίσκοπος, οὐδεμία ἀμφιβολία εἶτι θὰ τιμήσῃ τὴν ἐκλογὴν του. Ἐν δὲ πάλιν δὲν γείνη, οὐδεμία ὑπαύτως ἀμφιβολία εἶτι, διακονῶν εἰς τὸν Χριστὸν μετὰ πίστεως καὶ θερμότητος, θὰ εἶνε πολὺ ἀνώτερος μικροπρεπῶν ἐχθρῶν του, οἵτινες, ὅπουδὴποτε ἂν τύχῃ ν' ἀναβῶσιν ἀναξίως, νεκροὶ τοῦ παρελθόντος, θὰ ἐξακολουθήσωσι νὰ εἶνε πτώματα τοῦ μέλλοντος.

Αἱ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ Αἰεσεις τοῦ ΒΙΣΜΑΡΚ

Τί ἐξήκουσεν ἀπὸ τὸν Θεὸν

Ἐληγράφημα ἐκ Βερολίνου πρὸς τὴν Λονδίνειον «Σημαίαν» ἀγγέλλει, ὅτι κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ δόκτορος Ὀγλεν, καθηγητοῦ τῆς ἱστορίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Γκιστξεν, αἱ τελευταῖαι λέξεις τοῦ Βισμαρκ ἦσαν αἱ ἐξῆς: «**Ἐγὼ πνευμένη μου Κύριε, πιστεύω. Βοήθησόν με ἐν τῇ ἀπιστίᾳ μου, καὶ δέξαι με ἐν τῇ οὐρανίῳ βασιλείᾳ σου.**»

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΑΓΡΙΑΣ

Ἐν Εὐρωπῇ τῆς Εὐδοίας κατόπιν τῶν ἐκεῖ ὁμιλιῶν τοῦ ἀρχιμ. κ. Π. Δουληγέρη καὶ εἰτα τοῦ ἱεροκήρυκος ἱερολογιστάτου κ. Θεοφύλακτου οἱ κάτοικοι ὑπέγραψαν ἀναφοράς πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἐξαιτούμενοι τὴν διὰ νόμου καθιέρωσιν τῆς Κυριακῆς ἀργίας.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΩΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Ἐκδοσις μηνιαία κατὰ τεύχη.
Μιχαὴλ καὶ Νικολάου Ι. Γαλανοῦ

Ἐξεδόθη καὶ τὸ Β' τεύχος τοῦ Β' τόμου.

Τιμὴ ἑκάστου τεύχους

Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ. Δρ. 1.
Ἐν Τουρκίᾳ. 1/4 τοῦ μεταξένου
Ἄλλαχοῦ. 1 φρ. χρυσῶν

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
Κυριακὴ 8 Ὀκτωβρίου
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. Ζ'. 11—16
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ε'. Κορινθ. ΙΑ'. 31—ΙΒ'. 9.

Οἱ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Εἰς τὰς ΛΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

Ἐν τῇ Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον
Σαββάτῳ 7 Ὀκτωβρίου Μιχ. Ι. Γαλανός. 7—8 μ.μ.
Κυριακῇ 8 Ὀκτωβρίου Μιχ. Ι. Γαλανός. 7—8 μ.μ.

Ἐν Πειραιεῖ

Ἐν τῷ Ζαννεῖφ Ὁρφάνοτροφεῖφ
Κυριακῇ 8 Ὀκτωβρίου Γ. Μακρῆς ὥρ. 4—5 μ.μ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΙΣΤ. Ζ. ΔΙΑΛΛΗΣΜΑ
66—Ὁδὸς Ἀδριανοῦ—66